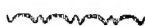

توانا بود هس که دانا بود

وزارت فرهنگ

کتاب دوم ابتدائی

بنگاه مطبوعاتی سعادت

۱۳۲۹

چاپ مطبوعات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نخستین روز درس

حدا را شکر که همه ما بکلاس دُوم آمده ایم. در کلاسِ اوّل خواند
و نوشتن و کمی حساب یاد گرفتیم.

امسال که بکلاس دُوم آمده ایم خواهیم توانست بهتر بخوانیم
و بهتر بنویسیم و هنرهای تازه یاد بگیریم.

در این راه آنقدر کوشش خواهیم کرد تا آموزگار و مدرسه ما در این راه خود بخشنودیم.

- کلاسِ اوّل چه یاد گرفتید؟ - در کلاسِ دُوم چه یاد خواهید گرفت؟ - که اینک از شما بپوئید این درس را
را و بلند بخواند؟ - کی میتواند سرود بخواند؟

۲- صفحه اول را شماره و بلند بخوانید.

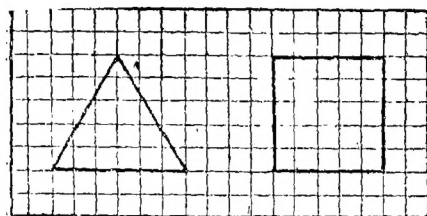
۳- این کلمه را پنج بار در دفتر خود بنویسید: خدا را شکر - خواندن - نوشتن

خواهیم توانست بهتر بنویسیم - بهتر بخوانیم - حساب کردن - هنرهای

تازه یاد بگیریم - آموزگار - پدر - مادر - خشود

۴- از روی این سطره بار در دفتر خود بنویسید.

خدا را شکر که ما بکلاس دوم آمدیم

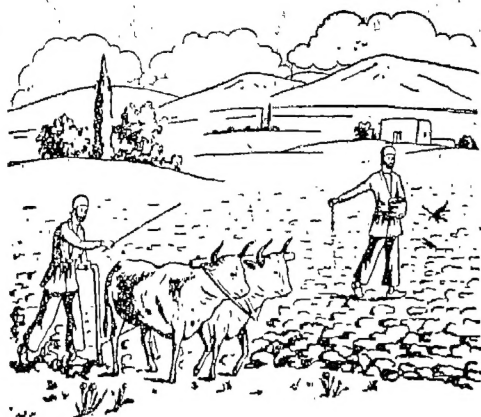
۵- این شکلها را بکشید.

گندم - ارد - نان

در فصل پاییز زمین را شخم میکنند و گندم میکارند.

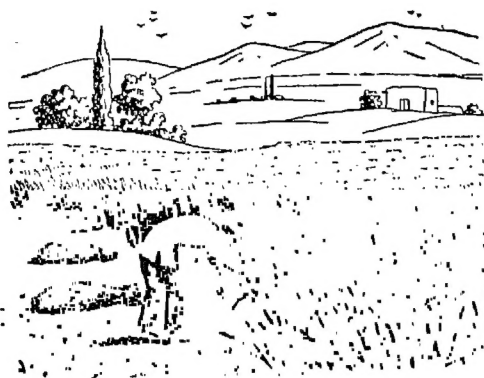
نان خوب از گندم است.

(۱) - آموزگار این کلمات را با خط درست و خوب روی تخته سیاه خواهند نوشت.

بزرگران گندم میکارند
 تا نان مردم فراهم
 شود. بزرگران
 را دوست میداریم
 آیا میتوانی بگوئی

گندم در چه فصل میرسد و آزادرو میکند ؟
 دروگر گندم

رسیده را با داس
 درو میکند .
 و هقمان^(۱) گندم

درو شده را خرمن میکنند و میکوبند . پس از کوبیدن دانه های گندم

از گاه جدا می سازند .

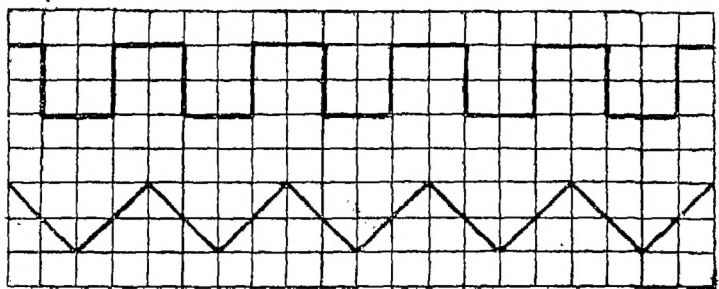
- سؤال ۱: در تصویر اول این درس چه می بینید؟ ۲- نام دو حیوان بزرگ که در این شکل است چیست؟ ۳- دنبال آنها کیست و در دشتهای او چیست؟ ۴- مرد دیگر که در سمت راست شکل دیده میشود چه میکند؟ ۵- در شکل یک خانه هم هست و در دو طرف خانه چیست؟ ۶- چرا زمین زیر پای مردی که تخم میاشند ناصاف است؟ ۷- چند گاو می بینید؟ ۸- بالا کوهها چه دیده میشود؟ ۹- سنگهای اول و دوم این درس هر دو مال یک مرزعه میباشند یا نه؟ بگوئید چه فرق با هم دارند؟ ۱۰- در شکل اول زمین را تخم نمیکند و تخم میاشند؛ در شکل دوم چه دیده میشود؟ ۱۱- آیا چیزی مانند داس در آسمان دیده اید؟
- تکلیف : از روی این کلمه پانچ بار در دفتر خود با خط خوب بنویسید (*)

فصل پانز ششم میکند گندم بزرگر دهقان
سیکارو دروگر خرمن میکوبند

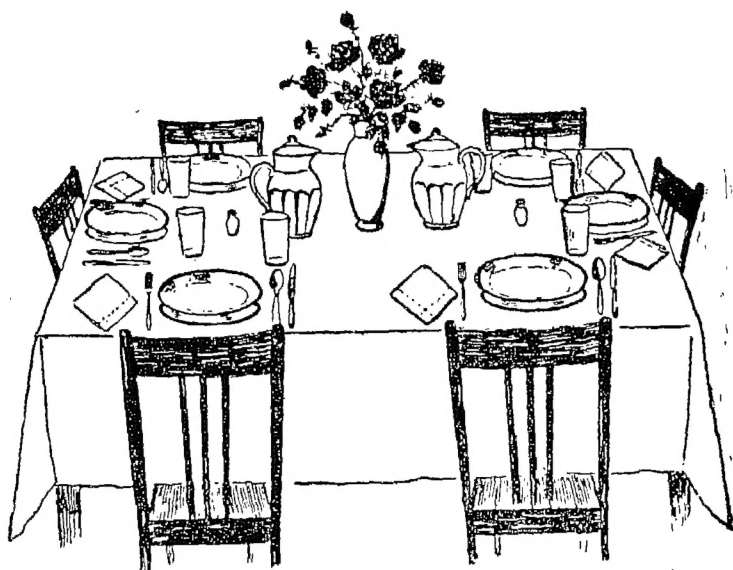
(*) آموزگاران این کلمات را قبلاً با خط درشت خوب روی تخته سیاه بنویسند .

(۶)

رسم : از روی این شکل‌ها روی کاغذ شطرنجی بکشید

درس حساب

۱- باین شکل نگاه کنید - میزناهار خوری را اینطور باید دید - روی

میزچند بُشقاب است؟ چند گیلان آبخوری است؟ چند کارد؟
 چند چکال؟ چند قاشق؟ دور میز چند صندلی است؟- بر روی هم
 روی میز چند کارد و قاشق و چکال است؟ همه را روی یک
 برگ کاغذ زیر هم بنویسید اینطور:

بُشقاب ۱۲

چکال

...

۲- پرویز در دبستان کاغذی بنوچهر نشان داد که رویش نوشته بود

۷۸ ۶۹ ۴۷ ۳۳ ۲۱ ۱۲

و گفت بخوان- منوچهر خواند: دوازده . بیست و یک .

چهل و هفت . نود و شش . هفتاد و هشت در خواندن چه

اشتباهی کرد؟

کندم- آرو- مان (بقیه)

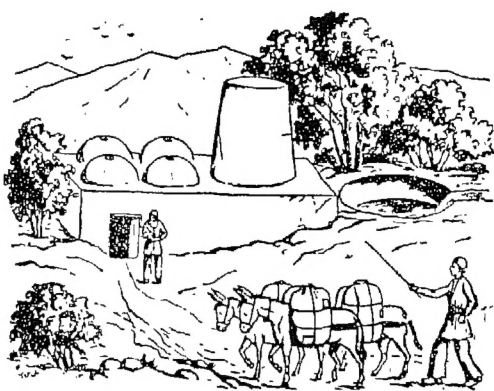
شده‌ی حسن آسیابان

ده‌ما است .

او کند همای مرو

را در آسیای خود دارد

می‌کند .

شده‌ی حسن با آنکه پیر است کار می‌کند . او زحمت می‌کشد و آرد خو

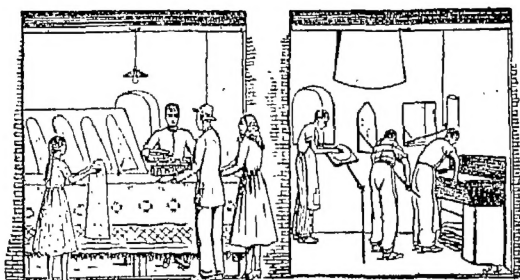
تهیه می‌کند تا نان ما خوب باشد . ما هم او را دوست می‌داریم و با

کو تا ک می‌کنیم .

جلو خانه احمد یک دکان نانوائی است . در دکان نانوائی

آرد را خمیر می‌کنند و در تنور می‌پزند .

پهلوی دبستان ما هم یک دکان نانوائی هست . این دکان

چار کار کردارد :
یکی خمیر میکند ، یکی
تنور را گرم میکند ،

یکی نان میزند . چارمی هم نان را میفروشد .

حالا میتوانید بگوئید چه کسانی کار میکنند تا نانی که ما بخوریم فراهم شود؟

سؤال :

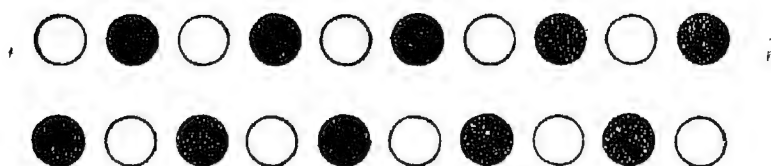
- ۱- در تصویر اول این درس چه می بینید؟ ۲- در پائین تصویر چند الاغ می بینید؟ ۳- گندم را کجا آرد میکنند؟ ۴- آن آدم ریش سفید که جلوی در آسیا ایستاده است کی است؟ ۵- آماجوی آب در آن شکل می بینید؟ ۶- آب این جوی کجا میریزد؟ لابد میدانید که این آب برای چرخاندن سنگ آسیا کار می رود و با چرخیدن سنگ آسیا گندم آرد میشود .
- ۷- درست راست شکل دوم این درس چند کارگر کار میکنند؟ هر یک از آنها چه میکند؟ ۸- سمت چپ شکل چه قیمت از دکان نانوائی است؟ ۹- این دهنه که برای خریدن نان به دکان نانوائی میروید یعنی آن دکان چند کار کردارد؟

تکلیف : از روی این جمله پنج بار در دفتر خود خوب بنویسید (*)

(*) آموزگاران این جمله را با خط درست و خوب روی تخته سیاه بنویسند .

گندم را آرد میکنند . آرد را خمیر میکنند . تنور را گرم میکنند .
خمیر را پهن میکنند و در تنور می‌پزند . نان می‌شود . نان را می‌فروشند

درس حساب

۱- در این شکل چند مهره است ؟- چند مهره سیاه و چند مهره سفید
است ؟- می‌بینید که میان هر دو مهره سیاه یک مهره سفید است

پس میان هر دو مهره سفید چه مهره ای خواهد بود ؟

مهره های سفید و سیاه را یک در میان گذاشته ایم .

۲- در کلاس درس شما می‌توان یک در میان گذاشته اند .

۳- از روی دفتر کلاس اسم شاگردان را یک در میان بخوانید .

۴- روزهای هفته از شنبه تا پنجشنبه را یک در میان نام ببرید .

۵- عدد های از ۴۳ تا ۴۲ را بنویسید و آنها را یک در میان بنویسید

۶- عدد های از ۱۱ تا ۲۷ را یک در میان بنویسید .

۷- عدد های هریک از این دو سطر چطور نوشته شده است ؟

۲۲ ۲۰ ۱۸ ۱۶ ۱۴ ۱۲ ۱۰

۲۵ ۲۳ ۲۱ ۲۹ ۲۷ ۲۵ ۲۳

فریدون

فریدون مهربان است عزیز کو دکان است

بزمی میزند حرف همیشه خوش زبان است

هر جا کو دکانند فریدون در میان است

همیشه گرم و خوشروست دامنش خنده دامن است

فریدون نیست ترسو خودش یک پهلوان است

نمکگوید مکر راست که خشن در جهان است

از روی این سرمشق ده سطر بنویسید :

نمیکویم مکرر است

کاردستی : یک صفحه کاغذ را که باین شکل باشد

و بعد دو قسمت رو بهم افتاد

اینطور تا کنید

باقی از قسمت دیگر جدا کنید و تاراباز کنید این شکل

بدست خواهد آمد که آزمون مربع میکنید .

برای خنده

روزی مادر حسن او را برای خریدن شیربازار فرستاد . حسن

طرف کوچکی برداشت و بمغازه شیرفروشی رفت و از شیرفروش

یک کیلو شیرگاو خواست .

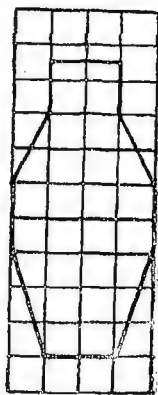
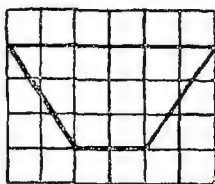
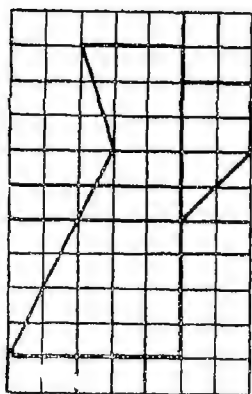
شیرفروش گفت این ظرف که آورده ای کوچک است و یک کیلو

شیرگاو نمیکرد .

حسن گفت پس یک کیلو شیر کوفته بدهید !

۱- سوال : مادر حسن او را برای چه بازار فرستاد ؟ حسن چه با خود برد ؟ شیر فروش با او چه گفت ؟ حسن چه فکر کرد که گفت بجای شیر کافیر کوفته بدهید ؟ آیا فکر او درست بود ؟
 ۲- وقتی که میخواهید از بازار شیر بخريد نباید طرف دهن گشاد مثل کاسه و باید به سیریز را شیر با آن حرکت از کاسه بیرون میریزد ؛ برای بردن شیر و خردای آبی طرف دهن تنگ مثل شیردان و سبوی باید کار برد .

۳- از روی این شکلها روی کاغذ شطرنجی بکشید

درس حساب

- ۱- دست راست و پای چپ خود را بلند کنید .
- ۲- برای نوشتن قلم را بگیرد ام دست خود را بگیرد .
- ۳- در وقت راه رفتن دست چپ شما پای راست حرکت

میکند و دست راست شما با پای چپ . راه بروید و ببینید آیا به خط
است ؟

۴- روی نیکتی که نشسته اید چند نفر طرف راست و چند نفر
چپ شما نشسته اند ؟

۵- روی تخته در روی کاغذ خط فارسی را از طرف راست
بطرف چپ بنویسیم و حساب را از چپ بر راست - حالا بگوئید وقتی
رو تخته بنمایند طرف راست تخته مقابل کدام دست شما میشود ؟

۶- این نقشه ایران است

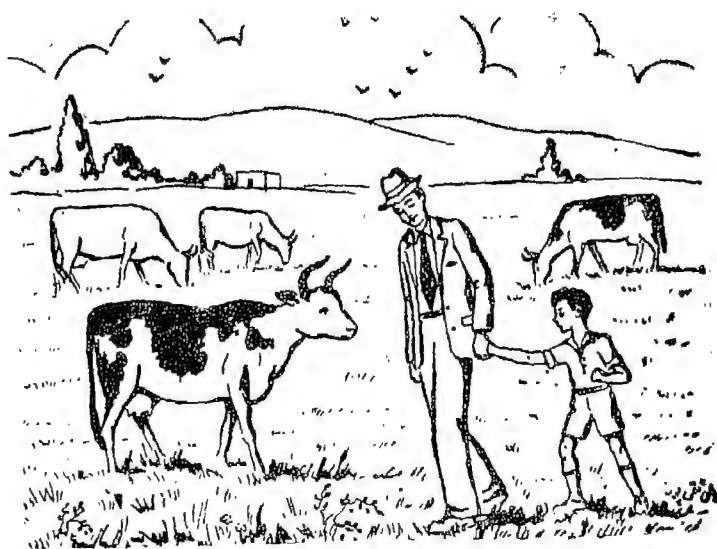

همدان در چپ این نقشه است

یا در طرف راست آن ؟

بیرجند در کجای نقشه

است ؟

گاوپرفایده است

پرویز - پدر جان! من از این گاومیس ترسم. شاخهای بلندش
 نگاه کن! چشمتایش را بین! الآن میخواهد با شاخ بزند!
 پدر - پرویز جان نترس گاو حیوان نجیب و خوبی است، برای
 ما بسیار فایده دارد.

پرویز - پدر جان گاو چه فایده لائی دارد؟

پدر - فایده های گاو بسیار است مثلاً گاو ناده شیر میدهد ، ناز
 شیرش کره میگیریم و ماست و پنیر و کشک هم درست میکنیم .
 پوست گاو چرم میازیم و از چرم کفش درست میکنیم . گوشت
 گاو را هم مردم میخورند . گاو نر هم برای شخم کردن زمین بکار
 میرود .

پرسش و تکلیف

۱- پرویز پدرش چه گفت ؟ گاو برای ما چه فایده دارد ؟ در شکل اول کتاب گاو چه میکند ؟
 ناده ، ما چه میدهد ؟

۲- روی شکل این درس نگاه کنید و آنچه می بینید تعریف کنید .

۳- این کلمه ها در جمله های زیر بکار روی تخته سیاه و پنج بار دفتر خود بنویسید : (*)

کشک ، کره ، ماست ، پنیر ، روغن ، شیر و خامه را از شیر گاو
 ۴- از روی این سرشق ده بار بنویسید :

گاو ان و خران بار بردار به زانو میان مردم آزار

(*) آموزگار ان کلمات را قبلاً با خط درست خوب روی تخته سیاه بنویسد .

درس حساب

۱- چیت متری ۱۳ ریال گرانتر است یا چیت متری ۱۵ ازیال؟

۲- ۳۷ بزرگتر است یا ۷۲؟ - ۹۱ کوچکتر است یا ۸۷؟

۳- کدام کوچکتر است؟			کدام بزرگتر است؟				
۱۲	یا	۲۵	؟	۴۹	یا	۷۵	؟
۴۰	یا	۳۶	؟	۲۱	یا	۱۷	؟
۷۹	یا	۸۳	؟	۵۰	یا	۳۹	؟
۴۹	یا	۶۰	؟	۹۱	یا	۸۹	؟

۴- کلاس اول دبستانی ۳۲ شاگرد دارد و کلاس دوم آن ۴۱ شاگرد

و کلاس سومش ۲۹ شاگرد کدام کلاس از همه بیشتر و کدام از همه کمتر شاگرد دارد؟

۵- سهراب و زهرا هر یک یک دفترچه ۴۰ برگی دارند سهراب ۲۵ صفحه

از دفترچه خود را نوشته است و زهرا ۱۹ صفحه که بیشتر نوشته است؟ دفترچه کدام بیشتر

صفحه سفید دارد؟

ع- حسن و تقی هر یک ۱۲ مثنی نوشته بودند حسن ۲ مثنی دیگر یعنی ۵ مثنی دیگر نوشت حال که ۱۴ مثنی نوشته بودند؟

(۱۸) حیوانات را نباید آزار کرد

ابوالقاسم بچه ای بازگوش بود. و حیوانات را آزار میکرد. هر چه پدر و مادر و همسایگان او را از این کار باز میداشتند و نصحت میکردند گوش نمیداد.

روزی ابوالقاسم آهسته از عقب سنگ همسایه آمد و دم او را کشید. سنگ ناگهان پرید و پامی ابوالقاسم را دندان گرفت و بشدت زخم کرد. از این پیش آمد ابوالقاسم بیمار شد و مدتی در رختخواب خوابید تا بهبود یافت. از آن پس توبه کرد که دیگر حیوانات آزار نرساند.

۱- ابوالقاسم چطور بچه ای بود؟ مردم با ابوالقاسم چه می گفتند؟ او با سنگ چه کرد؟ سنگ با او چه کرد؟

۲- این حکایت را بزبان ساده خودتان بگوئید.

۳- این کلمه را با هم پنج بار در دفتر خود بنویسید: ابوالحسن - عبدالقاسم - عبدالحمید.

عبدالرحیم - اسدالله - فضل الله - عبدالعلی - عبدالرضا
 ابوالقاسم آزار میکرد (حالاً نمیکند) گوش بنصیحت
 نمیداد (حالاً میدهد) دُم شک را گرفت (حالاً نمیکند)
 آتش روی خاکستر

مردی دانشمند در اطاق خود مشغول کتاب خواندن بود.
 شنید در میزنند؛ رفت در را باز کرد؛ دختر همسایه وارد شد و آتش
 خواست. مرد گفت بیا سیرانا آزار در چه خواهی ریخت؟
 ضحک کن طرفی بیاورم. دختر گفت راضی بر خمت شما نیستیم؛
 میدانم چگونه ببرم.

دانشمند با کمال تعجب گفت بنیم چگونه میری؟
 دختر قدری خاکستر بر د کف دست خود ریخت و چند گل آتش
 مردی خاکستر گذاشت و با ادب گفت: اینطور! و بار روی

خداان خدا حافظی کرد و رفت .

۱- این کلمه را دوبار در دفتر خودتان بنویس :

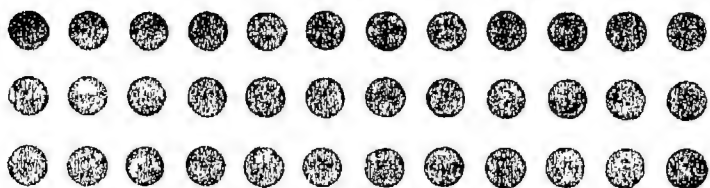
مرد دانشمند مشغول صبر کردن تعجب خدا حافظی ظریف

۲- سرشقی از روی این سرشقی دوبار باید بنویسید :

راضی بر رحمت شما نیستیم

درس حساب

۱- در این شکل چند مهر می بینید ؟

آنها را دو تا دو تا بشمارید و بانوک مداد نشان بدهید و بگویید :

۳ : ۴ ، ۶ ... یک دفعه هم آنها را سه تا سه تا بشمارید .

۳- از ۱۹ بشمارید تا به ۱ برسید - از ۳۳ بشمارید تا به ۱ برسید

- از ۳۵ بشمارید تا ۱۰ . از ۲۰ بشمارید تا ۳۴
- ۳- صفحه های کتاب خود را تا صفحه ۴۰ دوتا دوتا بشمارید
- ۴- منوچهر ۲۵ بادام داشت پس از آنکه ۷ بادام را داد
دانه شمرده باقی را دوتا دوتا شمرده - می توانید ششام مثل او بشمارید؟
- ۵- بسنید از ۱۱ تا ۳۹ را یک در میان درست نوشته ایم؟

۳۳ ۳۰ ۲۷ ۲۵ ۲۱ ۱۹ ۱۵ ۱۳ ۱۱

دلمان

ما با دلمان خود غذا میخوریم و حرف میزنیم شیرینی و ترشی

و شوری غذا را با دلمان

و زبان حس میکنیم

غذا را باید در دلمان

خوب بجوید .

بچه‌هایی که غذا را آبرامی می‌جویند کمتر مریض می‌شوند.

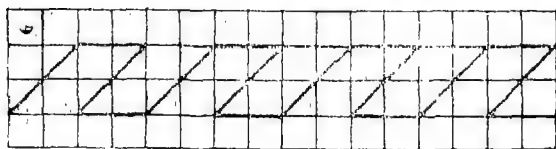
فتح‌الله نادت داشت که غذا را تند بخورد و همین سبب همیشه
لاغور و رنجور بود. یک روز دلش سخت درد گرفت مادرش
او را پیش طبیب برد طبیب با و دوا داد و گفت چون فتح‌الله
تند غذا می‌خورد و هر چه می‌خورد خوب نمی‌جوید اینطور مریض می‌شود.
حالا باید چند روز این دوا را بخورد تا خوب شود.

فتح‌الله وقتی حالش خوب شد عهد کرد که دیگر غذا را نجوید
و فرو نبرد و در خوردن غذا شتاب نکند.

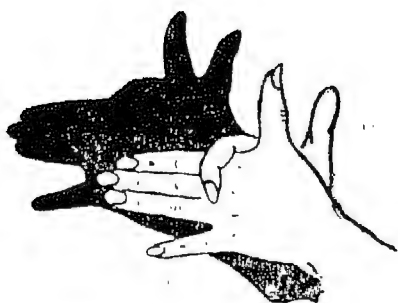
در موقع غذا خوردن دمان بچه‌هایی با تربیت صد انگیختن و
غذا می‌جویند دمان خود را می‌بندند و پس از غذا خوردن دمان
و دندانهای خود را می‌شویند.

۱- بادمان چه کار میکنیم؟
منه غذا را با چه می‌کنیم؟

- ۲- غذا را چگونه باید جوید ؟ اگر غذا را نجویم چه میشود ؟
- ۳- فتح الله چه عادت بدی داشت ؟ چه طور غذا میخورد ؟
- چرا او را پیش طبیب بردند ؟ طبیب چه گفت ؟ با خود چه عهد کرد ؟
- ۴- راست بایستد . شمرده حکایت فتح الله را باز بان سادو بگوئید .
- ۵- کله های زیر رانج بار باید ادب نویسد . روی خط بنویسد . دندان ها را بچسبند و بعد همانطور بگذارید . نقطه ها را سر جای خودشان بگذارید :
- فتح الله . شیرین . ترش . شور . حس میکنیم . طبیب .
- نزشک . مریض . نمیشود . غذا خور دن
- ۶- دوبار درس را با خط خوب بنویسد . نقطه ها و دندان ها و سر کشها درست سر جایان بگذارید .
- ۷- رسم : از روی این شکل روی کاغذ منظر خن بکشید .

- ۸- سر گرمی : شب با سایه دست خود شکل گزگت روی دیوار درست کنید :

درس حساب

- ۱- منوچهر ۷ مداد دارد و پرویز ۵ مداد کدام بیشتر دارند؟
- ۲- احمد ۱۰ ریال در قلک خود داشت ، امروز ۳ ریال دیگر در قلک خود ریخت ، حالا چند ریال در قلک اوست ؟
- ۳- ۱۳ ریال یعنی ۱۰ ریال و چند ریال ؟ ۱۰ با دادم چند با دادم میشود ۱۸ با دادم ؟
- ۴- ۱۷ کرد و بیشتر است یا ۲۱ کرد ؟
- ۵- احمد ۱۰ ریال داشت ۱۰ ریال دیگر هم پدرش با داد و حالا چند ریال دارد ؟

۶- ۳۰ ریال چند ریال بیشتر از ۲۰ ریال است؟ ۱۰ و ۵۰

می‌دو چند؟ ۳۰ چند تا ۱۰ است؟ ۱۴ یعنی ۱۰ و چند؟

۴۱ یعنی ۱ و چند؟

۷- ۱۰ تا ۱۰ تا بشمارید تا ۱۰۰

دندان

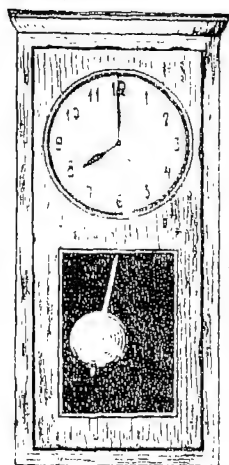
فریدن پسری باهوش است. یک روز از پدر خود که
دندان ساز بود پرسید چطور دندان بعضی از بچه‌ها درد می‌گیرد؟
آیا دندان‌شان را کرم می‌خورد؟ پدرش خندید و گفت در دهان
کرم نیست و کرم دندان را نمی‌خورد اما بعضی از بچه‌ها خیال
می‌کنند که با دندان کار قند شکن و چکش می‌شود کرد. این بچه‌ها با
دندان خود با دایم و پسته و چیزهای سخت را می‌شکنند و دندان‌شان
ترک بر می‌دارد و کم‌کم فاسد و سیاه می‌شود و درد می‌گیرد و می‌کند

که دندان کرم خورده است :
اگر با غذای گرم آب بسیار سرد بنوشیم باز هم دندان فاسد شود
و درد میگیرد .

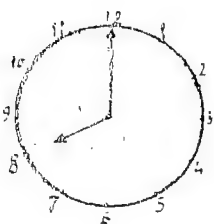
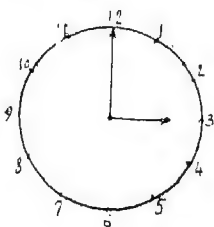
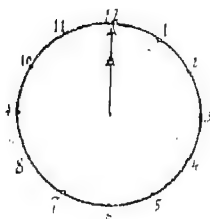
- سؤال : ۱- چرا دندان بعضی بچه ها درد میکند ؟
۲- آیا جای داغ آب سرد باعث سردی میشود ؟ اگر بنوشید چه ضرر دارد ؟
۳- با دانه و پسته دندان را با چه بشکنند ؟
از روی این سرمشق دوبار بنویسید :
من پس از غذا دندانهایم را مسواک میکنم

درس حساب

- ۱- در خانه منوچهر یک ساعت
بزرگ بدیوار آویخته است .
یک روز منوچهر از مادرش پرسید
اعمت چه فایده دارد ؟

مادرش جواب داد از روی ساعت وقت را معلوم میکنیم
مثلاً پدرت باید ساعت ۸ بسر کار خود برود؛ تو هم باید ساعت
۸ در دستان باشی؛ من باید برای ساعت ۱۲ که ظهر میشود
غذا حاضر کنم؛ هر کس باید وقت کار خود را بداند. منوچهر
پرسید: چطور از روی ساعت وقت را می فهمند؟ مادرش
جواب داد: این دو عقربه را که می بینی یکی بلند تر و یکی کوتاه
تر است؛ هر وقت عقربه بلند روی عدد ۱۲ باشد اگر عقربه کوتاه
روی عدد ۱ باشد ساعت ۱ است و اگر عقربه کوتاه روی ۲ باشد
ساعت ۲ است و اگر عقربه کوتاه و هم روی ۱۲ باشد ساعت ۱۲ است

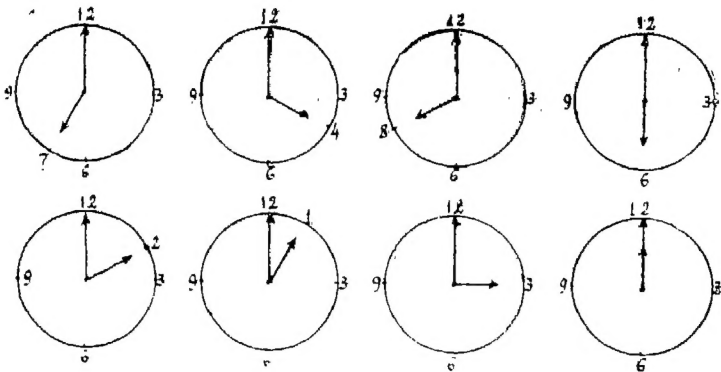

منوچهر گفت من در اینجا ۳ و ۱ و ۱۲ نمی بینم.
 مادرش گفت پسر عزیزم اینها هم که روی صفحه ساعت نوشته شده
 عدد است اما چون ساعت را در ایران نساخته اند عدد های
 آنرا بفارسی ننوشتند حالا من ب شما یاد میدهم هر که ام چه عدد است
 در اینجا زیر هر یک از عدد های ساعت فارسی آن نوشته شده است
 خوب نگاه کن و بشناس :

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰

۲- حالا اگر خوب عدد های ساعت را
 شناخته اید بگوئید هر یک از این ساعتها چه وقتی
 را نشان میدهد :

۳- حالا ساعت ۱ است چند ساعت بطریق ۱۲ مانده است؟

۴- حالا ساعت ۵ است چند ساعت بساعت ۱۰ مانده است؟

۵- شمار دبستان بیشتر درس میخوانید یا بیشتر تفریح میکنید؟

۶- ۲ ساعت بعد از ظهر زنگ کلاس را میزنند و ۴ بعد از ظهر

زنگ تعطیل را بعد از ظهر با چند ساعت در دبستان کار دارید؟

لقمان هر دو سواد

لقمان حکیم بسیار دانا بود. روزی از شهر خارج شد در شخصی
را دید که در سایه درختی در کنار چشمه ای نشسته بود. آن شخص از لقمان

پرسید کی بشهر میرسم؟ لقمان گفت راه برو. نمرود گفت مگر نشنیدی؛ پرسیدم چند ساعت دیگر بشهر خواهم رسید. باز لقمان جواب داد راه برو. آن شخص با خود اندیشید که این مرد یقین دیوانه است دیگر فحش نگفت و بر راه افتاد چند قدم که دور شد لقمان با او گفت دو ساعت دیگر خواهی رسید. آن شخص برگشت و پرسید پس چرا اول جواب ندادی؟

لقمان گفت چون راه رفتن تو را ندیده بودم نمیدانستم آسمان میروی یا تنه حالا که دیدم حساب کردم و دانستم تا دو ساعت دیگر خواهی رسید.

- ۱- سؤال: آن شخص از لقمان چه پرسید؟ لقمان چه جواب داد؟ آن شخص باز چه؟
- لقمان باز چه جواب داد؟ آن شخص چه اندیشید یعنی چه فکر کرد؟ دیگر حرفی نزد؟ پس چه کرد؟
- لقمان از عقب او چه گفت؟ چرا لقمان پس از رفتن او با او جواب داد؟
- ۲- حالا کتاب را می‌نویسد و حکایت را بر زبان ساد و بگوید.

- ۲- ابن کلدای پنج بار و تفرج بنویسد :
 حکیم . اندیشید (فکر کرد) . یقین . حساب کردم . عت
 ۴- از وی ابن سرشن مبت بار بنویسد :
 مرد و اما حساب نموده حرف نمیزند .

درس حساب

- ۱- اکبر در اطراف ۲ غلط داشت نمره ۱۸ گرفت فریدون
 سج غلط داشت نمره ۲۰ گرفت نمره دیکته جمشید ۱۵ و نمره
 دیکته کاوس ۱۷ است هر یک چند غلط نوشته اند ؟
 پر دین ۷ غلط دارد چه نمره ای خواهد گرفت ؟
 ۲- ۵۳ بزرگتر است یا ۳۹ یا ۶۰ ؟ کدام کوچکتر است ؟
 ۳- عدد های هر سطر را از کوچک بزرگ مرتب بگوئید :

۱۸ ۲۷ ۹ ۱۱

۵۱ ۸۰ ۱۳ ۴۵

۷۱ ۱۵ ۳۵ ۷ ۴۹